

den er meget dyrere. Jeg skal her, mine Herrer, ikke opholde mig ved den tidligere foreslaaede jydsk Jernbanes Skjæbne, thi den er Dem vistnok saa vel i Erindring, at det vilde være overflødig at dvæle ved den, og det saa meget mere som denne nu ikke har den praktiske Betydning, som den tidligere vilde have havt. Efter mit Standpunkt maatte jeg naturligvis glæde mig over det Tilbud, der dengang skete; Glæden hos mig var imidlertid ikke ganske ubetinget, fordi dette System efter min Mening ikke var et Centralisationsystem; det hørte snarere, om man vil, til et Decentralisationsystem. Hvad der imidlertid formindskede Faren ved Decentraliseringen, som det medførte, var uægtelig, at Anlægget skulde finde Sted paa een-gang; thi deri laae en meget stor Betydning for, at det ikke kunde, om jeg maa udtrykke mig saaledes, fra et hamburgsk Synspunkt blive vor hele Handels Udelæggelse. Hvorledes det gik med denne Sag, er ikke Stedet her at dvæle ved, og jeg skal kun bemærke, at da jeg saae, at denne Sag, om hvis Realisation jeg havde gjort mig Forhaabninger, glippede, forholdt jeg mig i Mellemtiden aldeles passiv, indtil jeg forudsaae, at der ikke ad den Vej vilde kunne udrettes Noget. Jeg skrev en Artikel, hvori jeg, gaaende ud fra Centralisationsprincippet, i Forbindelse med en fuldstændig Plan, paany fremhævede Betydningen af den Bane, der skulde gaae fra Aarhus til Ålborgsbanen. Man har sagt, at jeg er en stærk Forsvarer af denne Bane; men her maa jeg gjøre opmærksom paa, at ligesaa lidt som jeg har havt nogen Indflydelse paa Anlægget af denne Bane, saaledes er der enkelte Dele af denne, hvormed jeg ikke kan være ganske tilfreds, hvormed jeg fra Centralisationsstandpunktet i høi Grad finder dette Anlæg rigtigt. Da den forrige ærede Indenrigsminister tilfældigvis, uden nogen som helst Indflydelse fra min Side, havde foreslaaet denne Bane, gjorde jeg ham opmærksom paa, at det var en temmelig lang Omvei at gaae omkring Hobro, men at jeg derimod ikke andet end i højeste Grad kunde bifalde, at han havde ifinde at føre den til Slibe. Det var mig aldeles klart, at en Bane, anlagt paa denne Maade, maatte kunne bevirke et stort Gode, idet den ikke alene vilde forbinde Vestjylland med Østjylland, hvor-

til der var en stærk og dyb Trang, men fordi den ogsaa bragte de rigeste og frugtbareste Dele af Landet i en yderligere, og nær Forbindelse med de øvrige Dele af Staten, eller med andre Ord, at det var et stærkt Led af det Centralisationsystem, som jeg anseer for det rigtige, som jeg anseer ikke alene fra et statsøkonomisk Standpunkt, men og fra Statens Sammenholds Standpunkt for at være det vigtigste, idet det i en høi Grad betinger Statens fremtidige Sikkerhed. Dette er Grunden, hvorfor jeg saa stærkt har søgt fremmet og søgt at forsvare denne Sag. Jeg skal derfor kun tillade mig den Bemærkning, at det ærede Thing jo vistnok meget godt kan erindre, at jeg ikke har nogen Andeel i Gjennemførelsen af denne Plan. Da vi imidlertid nu netop ere komne paa Tale herom, skal jeg gjøre opmærksom paa, at ligesaa lidt som jeg vil fragaae fra først af maaskee, at have udtalt den Idee, at forbinde Ålmsfjorden, eller rettere sagt dens rige og frugtbare Opland med de øvrige Dele, ligesaa lidt har jeg paa den anden Side nogen Andeel i selve Lovens Tilblivelse, den er Rigsdagens eget Værk. (Tscherning: Det er baade sandt og haardt.) Naar man har anført, at der ikke skulde være nogen særlig Stemning for denne Bane, da skal jeg uden at fornøje dette Strids-spørgsmaal dog anføre det ganske simple Factum, at der foreligger en Adresse, undertegnet af 7,000 af Landets meest ansete Beboere; af disse er der over 4,000, som høre til Gaardmandsklassen og til de større Eiendomsbesiddere; et ganske simpelt Factum, at der af disse 7,000 idetmindste er 5,000 Landmænd, som have udtalt sig for Ønskeligheden af denne Bane; men efter min Mening, gjælder det ikke om at opstille saa og saa Manges Mening for en Sag; men hvad der forekommer mig at være Hovedpunktet i Sagen, det er, at denne Sag er bleven til en Lov; Folkethinget har jo vedtaget Loven og Landstinget har gjort det Samme, og endelig har Hans Majestæt Kongen sanctioneret den. Den Deel af Befolkningen i Jylland, som man har givet Udfigt til denne Bane, har et retsghldigt Krav paa, at den skal gennemføres, og jeg kan derfor ikke andet end fuldelig erkjende, at den ærede Indenrigsminister og Regjeringen i det Hele taget har holdt